

2022

Time - 3 hours

Full Marks - 80

*Answer all groups as per instructions.
Figures in the right hand margin indicate marks.
Candidates are required to answer
in their own words as far as practicable.*

GROUP – A

1. Fill in the blanks. (all) [1 × 12]
ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର। (ସମସ୍ତ)
- (a) _____ is the main source of livelihood in India.
ଭାରତରେ ଲୋକମାନଙ୍କର ଜୀବିକା ନିର୍ବାହର ମୁଖ୍ୟ ଉତ୍ସ _____ ।
- (b) Green Revolution was started in the year _____.
ସବୁଜ ବିପ୍ଳବ _____ ମସିହାରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ।
- (c) New industrial policy was introduced in the year _____.
ନୂତନ ଶିଳ୍ପନୀତି _____ ମସିହାରେ ପ୍ରଣୟନ ହୋଇଥିଲା ।
- (d) Full form of MRTP Act is _____.
MRTP Actର ପୂରାନାମ _____ ଅଟେ ।

(e) Industrial licensing policy was introduced in the year _____.

ଶିଳ୍ପ ସ୍ଥାପନ ନିମିତ୍ତ ଅନୁମତି ଯୋଜନା _____ ମସିହାରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ।

(f) Full form of ICAR is _____.

ICARର ପୂରା ନାମ _____ ଅଟେ ।

(g) Industrial Finance Corporation of India was established in the year _____.

ଭାରତୀୟ ଶିଳ୍ପ ଅର୍ଥ ପରିଚାଳନା ନିଗମ _____ ମସିହାରେ ସ୍ଥାପନ ହେଲା ।

(h) As per 2011 Census, literacy rate in India was _____.

୨୦୧୧ ଜନଗଣନା ଅନୁଯାୟୀ ଭାରତର ସାକ୍ଷରତା ହାର _____ ଅଟେ ।

(i) Swachh Bharat Abhiyan was launched in the year _____.

ସ୍ୱଚ୍ଛ ଭାରତ ଅଭିଯାନ _____ ମସିହାରେ ପ୍ରଣୟନ ହେଲା ।

(j) New national forest policy was introduced in the year _____.

ନୂତନ ଜାତୀୟ ଜଙ୍ଗଲ ନୀତି _____ ମସିହାରେ ପ୍ରଣୟନ ହେଲା ।

(k) The first Act meant for abolishing zamindari system was passed in the state _____.

ପ୍ରଥମେ _____ ରାଜ୍ୟରେ ଜମିଦାରୀ ଉଚ୍ଛେଦ ଆଇନ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଲା ।

(I) In 1991 policy, investment limit of small scale industry is _____.

୧୯୯୧ ମସିହା ଶିଳ୍ପନୀତିରେ କ୍ଷୁଦ୍ରଶିଳ୍ପର ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗ ସୀମା _____ ଅଟେ ।

GROUP – B

2. Answer any eight of the following questions within two to three sentences each. [2 × 8

ଯେକୌଣସି ୮ଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ ଦୁଇ ବା ତିନୋଟି ବାକ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର ।

(a) What do you mean by warehouse ?

ମାଲଗୋଦାମ କଣ ?

(b) What do you mean by land reforms ?

ଜମି ପୁନର୍ଗଠନ କଣ ?

(c) What is industrial license ?

ଶିଳ୍ପ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଅନୁମତି କହିଲେ କଣ ବୁଝ ?

(d) What is evolution ?

କ୍ରମବିକାଶ କହିଲେ କଣ ବୁଝ ?

(e) What is education ?

ଶିକ୍ଷା କଣ ?

(f) What do you mean by foreign trade ?

ବୈଦେଶିକ ବାଣିଜ୍ୟ କହିଲେ କଣ ବୁଝ ?

(g) What is environment ?

ପରିବେଶ କହିଲେ କଣ ବୁଝ ?

(h) What do you mean by HRD ?

ମାନବୀୟ ବିକାଶର ଉତ୍ସ କଣ ଅଟେ ?

(i) What is industrial labour ?

ଶିଳ୍ପଭିତ୍ତିକ ଶ୍ରମିକ କହିଲେ କଣ ବୁଝ ?

(j) What is green revolution ?

ସବୁଜ ବିପ୍ଳବ କଣ ?

GROUP – C

3. Answer any eight of the following questions within 75 words each.

ଯେକୌଣସି ୮ଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ ୭୫ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର ।

[3 × 8

(a) What do you mean by agricultural production and agricultural productivity ?

କୃଷିର ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ଉତ୍ପାଦିକା କହିଲେ କଣ ବୁଝ ?

(b) What is agricultural marketing ?

କୃଷିଭିତ୍ତିକ ବଜାର କଣ ?

(c) What is industrial sickness ?

ଶିଳ୍ପର ପୀଡ଼ିତ ଅବସ୍ଥା କଣ ?

(d) What is FEMA ?

FEMA କହିଲେ କଣ ବୁଝ ?

(e) What do you mean by Health and Nutrition ?

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ପୁଷ୍ଟିସାଧନ କଣ ?

(f) What is import substitution ?

ଆମଦାନୀ ଅବସ୍ଥାପନ କଣ ?

(g) What do you mean by trade policy ?

ବାଣିଜ୍ୟ ନୀତି କଣ ?

(h) What do you mean by Abatement of pollution ?

ପ୍ରଦୂଷଣ ହ୍ରାସ କହିଲେ କଣ ବୁଝ ?

(i) Why FDI is considered as an important source of investible resource ?

ବୈଦେଶିକ ପୁଞ୍ଜି କାହିଁକି ପୁଞ୍ଜିନିବେଶର ମୁଖ୍ୟ ଉତ୍ସ ଅଟେ ?

(j) What do you mean by climate change ?

ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କଣ ?

GROUP – D

Answer **any four** questions within 500 words each.
ଯେକୌଣସି ୪ଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ ୫୦୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଦିଅ ।

4. Discuss various causes of low productivity in Indian agriculture. [7]
ଭାରତୀୟ କୃଷିର ନିମ୍ନ ଉତ୍ପାଦିକାର କାରଣଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।
5. Discuss various impacts of green revolution. [7]
ସବୁଜ ବିପ୍ଳବର ପ୍ରଭାବଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।
6. State and explain the main objective of New Industrial Policy, 1991. [7]
ନୂତନ ଶିଳ୍ପନୀତିର ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ ଏବଂ ଆଲୋଚନା କର ।
7. Explain importance of Human Resources Development. [7]
ମାନବୀୟ ବିକାଶର ଉତ୍ତର ଗୁରୁତ୍ୱ ଆଲୋଚନା କର ।
8. Discuss composition of India's foreign trade. [7]
ଭାରତୀୟ ବୈଦେଶିକ ବାଣିଜ୍ୟର ପଦ୍ଧତି ଆଲୋଚନା କର ।
9. Discuss various causes of growth of service sector in India. [7]
ଭାରତରେ ସେବାକ୍ଷେତ୍ର ବୃଦ୍ଧିର କାରଣଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।
10. Discuss various impacts of climate change in India. [7]
ଭାରତରେ ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନର ପ୍ରଭାବଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।

2022

Time - 3 hours

Full Marks - 80

Answer all groups as per instructions.

Figures in the right hand margin indicate marks.

*Candidates are required to answer
in their own words as far as practicable.*

GROUP – A

1. Answer all questions and fill in the blanks by choosing correct answer given in the brackets. [1 × 12

ବନ୍ଧନା ମଧ୍ୟରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଚୟନ କରି ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ଶୁନସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

- (a) If population growth is higher than the growth of National Income, then per capita income will _____.
(increase / decrease)

ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ଜାତୀୟ ଆୟର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାରଠାରୁ ଅଧିକ, ତେବେ ମୁଣ୍ଡପିଛା ଆୟ _____ ହେବ । (ବୃଦ୍ଧି / ହ୍ରାସ)

- (b) MP_L in Agricultural sector _____ MP_L in Industry Sector. (= / <)

କୃଷିକ୍ଷେତ୍ରରେ MP_L _____ ଶିଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ MP_L । (= / <)

- (c) Higher the household income, the _____ will be demand for children. (higher / lower)

ଘରୋଇ ଆୟ ଅଧିକ ହେଲେ, ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ଚାହିଦା _____ ହୁଏ ।
(ବୃଦ୍ଧି / ହ୍ରାସ)

- (d) _____ increases as arithmetic progress.
(Population / Food production)

_____ ଗାଣିତିକ ପ୍ରଗତି ଭାବରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଏ ।
(ଜନସଂଖ୍ୟା / ଖାଦ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ)

- (e) Dualism is basically found in _____ countries.
(Developing / Developed)

_____ ଦେଶମାନଙ୍କରେ ଦ୍ୱିପାକ୍ଷିକତା ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ।
(ବିକାଶଶୀଳ / ବିକଶିତ)

- (f) Rise in GDP causes _____ in environmental degradation. (increase / decrease)

ଜିଡିପି ବୃଦ୍ଧି ପରିବେଶର _____ କାରଣ ହୋଇଥାଏ ।
(ଉନ୍ନତି / ଅବନତି)

- (g) Example of common property resources is _____.

ସାଧାରଣ ସମ୍ପତ୍ତି ଉତ୍ସର ଉଦାହରଣ _____ ।

- (h) Sustainable development gives importance to _____.
(short run / long run)

ଧାରଣୀୟ ବିକାଶ _____ କୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥାଏ ।
(ଦୀର୍ଘ ସମୟ / ସ୍ୱଳ୍ପ ସମୟ)

- (i) Export led growth shows establishing the new industries _____ the country. (inside / outside)

ରତ୍ନାନୀ ନେତୃତ୍ୱ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଦେଶ _____ ଉନ୍ନତ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରେ ।
(ଭିତରେ / ବାହାରେ)

- (j) Exchange of goods and services between two countries is known as foreign _____.
(Aid / Trade)

ଦୁଇଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଏବଂ ସେବା ବିନିମୟ _____ ଭାବରେ ଜଣାଶୁଣା ।

(ବୈଦେଶିକ ସହାୟତା / ବୈଦେଶିକ ବାଣିଜ୍ୟ)

- (k) Engine of growth is _____.
(Investment / consumption)

ଅଭିବୃଦ୍ଧିର ଇଞ୍ଜିନ୍‌କୁ _____ କୁହାଯାଏ ।
(ନିବେଶ / ଉପଭୋଗ)

- (l) Technological dualism was proposed by _____.
(Prof. Boeke / Prof. Higgins)

ବୈଷୟିକ ଦ୍ୱିପାକ୍ଷିକତା _____ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ ।

(ପ୍ରୋ. ବୋକେ / ପ୍ରୋ. ହାଇଗିନ୍ସ)

GROUP – B

2. Answer any eight of the following questions within two to three sentences each. [2 × 8]

ଯେକୌଣସି ୮ଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ ଦୁଇ ବା ତିନୋଟି ବାକ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର ।

(a) What is birth rate ?

ଜନ୍ମ ହାର କଣ ?

(b) What do you mean by population explosion ?

ଜନ ବିସ୍ଫୋରଣ କହିଲେ କଣ ବୁଝ ?

(c) Define migration.

ଦେଶାନ୍ତରଣର ସଂଜ୍ଞା ଲେଖ ।

(d) Define Globalisation.

ଜଗତୀ-କରଣର ସଂଜ୍ଞା ଲେଖ ।

(e) Define density of population.

ଜନସଂଖ୍ୟାର ଘନତାର ସଂଜ୍ଞା ଲେଖ ।

(f) What is capital formation ?

ପୁଞ୍ଜି ସଂଗଠନ କଣ ?

(g) Define Saving.

ସଞ୍ଚୟର ସଂଜ୍ଞା ଲେଖ ।

(h) What is international trade ?

ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ବାଣିଜ୍ୟ କଣ ?

(i) What is aid ?

ସହାୟତା କଣ ?

(j) What are non-renewable resources ?

ଅଣ-ନବୀକରଣ ଯୋଗ୍ୟ ଉତ୍ସଗୁଡ଼ିକ କଣ ?

GROUP – C

3. Answer any eight of the following questions within 75 words each.

ଯେକୌଣସି ୮ଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ ୭୫ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର ।

[3 × 8

(a) Define age structure.

ବୟସ ଗଠନ କଣ ?

(b) Define common property resources.

ସାଧାରଣ ସମ୍ପତ୍ତି ସାଧନର ସଂଜ୍ଞା ଲେଖ ।

(c) Define externality.

ବାହ୍ୟତାର ସଂଜ୍ଞା ଲେଖ ।

(d) Define Dualism.

ଦ୍ୱୈତବାଦର ସଂଜ୍ଞା ଲେଖ ।

(e) What is climate change ?

ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କଣ ?

[6]

(f) What is export-led growth ?

ରପ୍ତାନୀଭିତ୍ତିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି କଣ ?

(g) What is import substitution ?

ଆମଦାନୀ ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ କଣ ?

(h) What is optimum population ?

ଅନୁକୂଳତମ ଜନସଂଖ୍ୟା କଣ ?

(i) What do you mean by Rural development ?

ଗ୍ରାମୀଣ ବିକାଶ କହିଲେ କଣ ବୁଝ ?

(j) Define sustainable development.

ଧାରଣୀୟ ବିକାଶର ସଂଜ୍ଞା ଲେଖ ।

GROUP – D

Answer any four questions within 500 words each.

ଯେକୌଣସି ୪ଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ ୫୦୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଦିଅ ।

4. Explain theory of Harris-Todaro migration model. [7]

ହାର୍ରିସ୍ ଟୋଡାରୋ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ମଡେଲର ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

5. Discuss how increasing population affects economic development. [7]

ଆର୍ଥନୀତିକ ବିକାଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ବର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଣୁ ଜନସଂଖ୍ୟା କିପରି ଅନ୍ତରାୟ ସୃଷ୍ଟି କରେ ଆଲୋଚନା କର ।

6. What is dualistic development thesis ? Discuss its implications. [7]

ଦ୍ୱୈତ ବିକାଶ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କଣ ? ଏହାର ନିହିତାର୍ଥମାନ ଆଲୋଚନା କର ।

7. How does economic development affect environment ? [7]

ଆର୍ଥନୀତିକ ବିକାଶ କିପରି ପରିବେଶକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ ଆଲୋଚନା କର ।

8. Examine the relative role of taxation and public borrowing in economic development. [7]

ଆର୍ଥନୀତିକ ବିକାଶରେ କର ଏବଂ ସରକାରୀ କରଜର ତୁଳନାତ୍ମକ ଗୁରୁତ୍ୱ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

9. Discuss how does trade contribute to development. [7]

ଆର୍ଥନୀତିକ ବିକାଶରେ ବହିର୍ବାଣିଜ୍ୟର ଗୁରୁତ୍ୱ ଆଲୋଚନା କର ।

10. Evaluate the arguments for and against import substitution and export promotion. [7]

ଆମଦାନୀ ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ଏବଂ ରପ୍ତାନୀ ବର୍ଦ୍ଧନର ସପକ୍ଷ ଏବଂ ବିପକ୍ଷରେ ଆଗତ ଯୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ବିଶ୍ଳେଷଣ କର ।

2022

Time - 3 hours

Full Marks - 80

*Answer all groups as per instructions.
Figures in the right hand margin indicate marks.
Candidates are required to answer
in their own words as far as practicable.*

GROUP – A

1. Fill in the blanks. (all)

[1 × 12]

ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର । (ସମସ୍ତ)

(a) Cooking process of plants is known as _____.

ବୃକ୍ଷର ଚନ୍ଦନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ _____ କୁହାଯାଏ ।

(b) Primary production refers to growth of _____.

ମୌଳିକ ଉତ୍ପାଦନ କହିଲେ _____ ଅଭିବୃଦ୍ଧିକୁ ବୁଝାଏ ।

(c) National Green Tribunal Act was enacted in _____.

ଜାତୀୟ ସବୁଜ ନ୍ୟାୟାଳୟକରଣ ନିୟମ କେବେ ପ୍ରଚଳନ ହୋଇଥିଲା ?

(d) Wildlife Protection Act was enacted in _____.

ବନ୍ୟପକ୍ଷୀ ସୁରକ୍ଷା ଆଇନ କେବେ ପ୍ରଣୀତ ହୋଇଥିଲା ?

(e) Level of CO₂ increases due to _____.

_____ ଦ୍ୱାରା ଅଙ୍ଗାରକାମ୍ଳର ପରିମାଣ ବୃଦ୍ଧି ପାଏ ।

(f) Climatic change action plan was launched in _____.

ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଯୋଜନା କେବେ ପ୍ରଚଳନ ହୋଇଥିଲା ।

(g) UNFCCC was adopted in _____.

UNFCCC କେବେ ପ୍ରଚଳନ ହୋଇଥିଲା ?

(h) Total Economic value of environment includes _____.

ପରିବେଶର ମୋଟ ଅର୍ଥନୈତିକ ମୂଲ୍ୟ _____ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

(i) Environment Awareness and Protection Act was launched in _____.

ପରିବେଶ ସଚେତନତା ଓ ସୁରକ୍ଷା ଆଇନ କେବେ ପ୍ରଚଳନ ହୋଇଥିଲା ।

(j) First law of Thermodynamics says matter and energy can be _____.

ଅର୍ଯ୍ୟୋତାଜନାନୀକ୍ଷର ପ୍ରଥମ ନିୟମ କହେ, ପ୍ରଭୁ ଓ ଶକ୍ତି _____ ହୋଇପାରିବେ ।

(k) Exhaustive resources will be _____ so long as extraction rate is positive.

ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ତୋଳନ ହାର ଯୁକ୍ତାତ୍ମକ ସେତେବେଳେ ନିଃଶେଷ କର ସମ୍ଭବ _____ ହେବ ।

(I) Extractive industries are defined by _____.

ନିଷ୍କର୍ଷଣ ଶିଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ _____ ଦ୍ୱାରା ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଏ ।

GROUP – B

2. Answer any eight of the following questions within two to three sentences each. [2 × 8]

ଯେକୌଣସି ୮ଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ ଦୁଇ ବା ତିନୋଟି ବାକ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର ।

(a) What is environment ?

ପରିବେଶ କଣ ?

(b) What is positive externality ?

ଧନାତ୍ମକ ବାହ୍ୟତା କଣ ?

(c) Define public goods.

ସରକାରୀ ଦ୍ରବ୍ୟ କଣ ବୁଝାଅ ।

(d) What is missing market ?

ନିସିଦ୍ଧ ବଜାର କଣ ?

(e) What is double dividend ?

ଦ୍ୱିଅର୍ଥକ ଲାଭାଂଶ କଣ ?

(f) What is Pigouvian fee ?

ପିଗୁଭିଆନ ଫି କଣ ?

(g) What is full form of UNFCCC ?

UNFCCCର ପୂର୍ଣ୍ଣ ନାମ କଣ ?

(h) What is full form of NAPCC ?

NAPCCର ପୂରା ନାମ କଣ ?

(i) Define property right.

ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧିକାର ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

(j) What is Economic value ?

ଅର୍ଥନୈତିକ ମୂଲ୍ୟ କଣ ?

GROUP – C

3. Answer any eight of the following questions within 75 words each.

ଯେକୌଣସି ୮ଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ ୭୫ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର ।

[3 × 8

(a) What is Air Pollution ?

ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ କଣ ?

(b) Define deforestation.

ଜଙ୍ଗଲକ୍ଷୟ କଣ ?

(c) Define pollution.

ପ୍ରଦୂଷଣ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

(d) What is dead weight loss ?

ତେଜ୍ ହେତୁ କ୍ଷତି କଣ ?

(e) Write a note on negative externality.

ରଣାତ୍ମକ ବାହ୍ୟତା କଣ ?

(f) Define climatic change ?

ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

(g) Define Coase theorem.

କୋଶ ତତ୍ତ୍ୱ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

(h) Write a note on sustainable development.

ଧାରଣୀୟ ଉନ୍ନୟନ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

(i) What is externality ?

ବାହ୍ୟତା କଣ ?

(j) What are Renewable Resources ?

ନବୀକରଣ ସମ୍ବଳ କଣ ?

GROUP – D

Answer any four questions within 500 words each.

ଯେକୌଣସି ୪ଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ ୫୦୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଦିଅ ।

4. Describe the environmental issues and challenges of developing countries. [7]

ଉନ୍ନୟନମୁଖୀ ଦେଶଗୁଡ଼ିକର ପରିବେଶ କାରଣ ଓ ଆହ୍ୱାନ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

5. Explain causes of market failure. [7]
ବଜାର ବିଫଳତାର କାରଣ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।
6. Explain Coase theorem. [7]
କୋଶ ଡକ୍ଟ୍ରି ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।
7. What are the causes and effects of climatic change. [7]
ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନର କାରଣ ଓ ଫଳାଫଳ ବିଷୟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।
8. Explain the economic value of environment. [7]
ପରିବେଶର ଅର୍ଥନୈତିକ ମୂଲ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।
9. Examine the travel cost approach to environmental valuation. [7]
ପରିବେଶ ମୂଲ୍ୟାୟନର ଗ୍ରାଭେଲ କଷ୍ଟ ଆପ୍ରୋଚ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।
10. What are natural resources ? Explain different types of natural resources. [7]
ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦ କଣ ? ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।
11. Explain objectives and measurement of sustainable development. [7]
ଧାରଣୀୟ ଉନ୍ନୟନର ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଓ ପରିମାପ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।